

Uit de dialogen van de heilige Justinus Martelaar († 165) *

Op een eenzame plaats ontmoette ik een grijsaard,
met eerbiedwaardig uiterlijk
en een even zacht als ernstig voorkomen.
‘Kent u mij?’ zei hij. Ik antwoordde : ‘nee’.
‘Wat heeft u hier gebracht?’ zei hij.
‘Ik houd van dit soort wandelingen,’ zei ik hem,
‘want ik kan hier ongehinderd
een tweegesprek met mezelf aangaan,
en deze streek is zeer gunstig
voor filosofische overpeinzing.
‘De wijsbegeerte maakt dus het geluk uit?’ vroeg hij.
‘Zeker’, antwoordde ik, ‘en zij alleen’.

‘Hoe kunnen de wijsgeren zich dan
een juist denkbeeld van God eigen maken’, zei hij,
‘of over Hem spreken met enige waarheid,
als ze Hem niet kennen,
Hem nooit hebben gezien, noch gehoord hebben?’
‘Maar Vader’, antwoordde ik,
‘de godheid is niet zichtbaar voor onze ogen,
ze is slecht toegankelijk voor het verstand alleen,
zoals Plato zegt. En ik ben het met hem eens.
Tot welke meester kunnen we ons dan wenden,
en waar kunnen we hulp vinden,
als zelfs de wijsgeren de waarheid niet bezitten?’

‘Heel lang geleden’, zei de grijsaard,
zijn er oudere mensen geweest,
rechtvaardigen en vrienden van God.
Zij spraken onder ingeving
van de heilige Geest van God
en voorspelden een toekomst,
die nu verwerkelijk is;
men noemt hen profeten.
Zij alleen hebben de waarheid gezien
en aan de mensen verkondigd.
Zij hebben God de Vader verheerlijkt,
Schepper van het heelal
en ze hebben Hem aangekondigd,
die Hij heeft gezonden, Christus zijn Zoon.
En gij, bid vóór alles
dat de poorten van het licht voor u geopend worden,
want niemand kan zien of begrijpen,
als God of zijn Zoon hem niet het begrip ertoe geeft.

* Justinus, Dialogen met Triphon, 2-4, 7-8